

Πολιτισμός

Το Πλατύφτερο γεράκι (Harris Hawk – Parabuteo unicinctus) και άλλα...

Από Ελένη Σαραντίτη - Μάιος 18, 2019

Το υπέροχο αυτό γεράκι ζει στην Λατινική Αμερική και είναι το μόνο γεράκι που ζει κατά κοπάδια τηρώντας μια ιεραρχία, όχι μόνο στο κυνήγι, αλλά και στην προστασία της περιοχής των νεοσσών. Είναι μεθοδικό και έχει τρομερή ταχύτητα εκκίνησης. Μόνον ελεύθερο στην Φύση μπορεί να ζήσει. Το μέγεθός του μπορεί να φτάσει (για τα θηλυκά μόνο που είναι πιο εύσωμα) σε άνοιγμα φτερών 1- 1.20μ και βάρος μέχρι και 1.200γρ. Ανήκει στο γένος Ιέραξ (Falco).

Συνήθως το ψηλότερο γεράκι της ιεραρχίας, που μπορεί να είναι είτε θηλυκό είτε αρσενικό, κατά την θήρα έχει πάρει θέση στο πιο υπερυψωμένο και διακριτό σημείο της περιοχής- θάμνος, κάκτος ή βράχος- δίνοντας, ως παρατηρητής, με την επιβολή της παρουσίας του, το έναυσμα ώστε να αναγκαστεί το θήραμα να εγκαταλείψει την κρυψώνα του.

Μεταξύ τους υπάρχει δικαιοσύνη και ισότητα, ασφαλώς και κατά το μοίρασμα της τροφής.

POH

Proxit: Ακυ αλλόζουπ τσ

Τα γεράκια περιλαμβάνουν μερικούς από τους καλύτερους θηρευτές, και, σίγουρα, τους ταχύτερους. Ο Πετρίτης (Falco peregrines), που απαντάται και στον ελλαδικό χώρο σε 18 υποείδη, θεωρείται από τους ερευνητές, ως ο ταχύτερος ζωντανός οργανισμός στον πλανήτη μας. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις τους, ο Πετρίτης, μπορεί να καλύψει απόσταση 390 χιλιομέτρων σε μια μόνον ώρα. Αυτό κατά τις κάθετες εφορμήσεις του. Όσο πλησιάζει το έδαφος η εκπληκτική αυτή ταχύτητα μειώνεται. Εξάλλου και ο λαός μας, στις αφηγήσεις του, το επαληθεύει.

Ο Πετρίτης υπήρξε το παλαιότερο γεράκι στην ιερακοθηρία με αναφορές στην χρησιμοποίησή του από τους νομάδες της Κ.Ασίας εδώ και 3.000 χρόνια. Στην Ελλάδα, στην ύπαιθρο ιδίως, ήταν γνωστός ως Ταξιδογέρακας, Σπυζίας, Φάλκονας· στην Κύπρο καλείται και Τζάνος. Η διάρκεια ζωής του κυμαίνεται αναλόγως: υπολογίζεται γύρω στα 25 έως 35 χρόνια. Η όρασή τους, σημειωτέον, είναι οξύτατη· για την ακρίβεια είναι 2,5 φορές μεγαλύτερη του ανθρώπου εξ ου και κυνηγά εποπτεύοντας τον χώρο από μεγάλο ύψος. Η πλειονότητα των θηραμάτων του είναι μικρά ή μεγάλα πτηνά όλων των ειδών.

Σε πολλούς αμφορείς, και άλλα θαυμάσια έργα της αρχαιότητας, εικονίζονται θεοί καθισμένοι σε θρόνους με την συντροφιά γερακιών.

Στην Αίγυπτο, ο θεός Ηοι (γιος του Όσιρι και της Ίσιδος) Ωρος, όπως επονομάστηκε από τους Έλληνες, ήταν ηλιακός θεός της αιγυπτιακής μυθολογίας και ταυτιζόταν με τον Απόλλωνα. Απεικονίζονταν δε ως γεράκι ή ως άνθρωπος με κεφαλή γερακιού· επειδή μάλιστα το μεγαλοπρεπές αυτό πλάσμα επιδίδεται σε ταχύτατες και πολύ μακρινές πτήσεις και βλέπει πολύ μακριά, το όνομα του Ωρου ερμηνεύεται και ως μακρινός.

Το γεράκι στα αιγυπτιακά ιερογλυφικά είναι αυτό που συμβολίζει την ψυχή. Κατά την ελληνική μυθολογία θεωρούνταν και ένα από τα Ιερά ζώα του Απόλλωνα.

Στην ινδιάνικη αστρολογία το κοκκινούρικο γεράκι έχει γεννηθεί κάτω από την επίδραση του φεγγαριού των Ανθισμένων Δέντρων που είναι το πρώτο της άνοιξης και της ευλογημένης κατεύθυνσης της Ανατολής όπου κατοικεί το πνεύμα της Αναγέννησης.

Τον πρώτο καιρό των πεταγμάτων τους έχουν μακρύτερο φτέρωμα για να εξυπηρετούνται οι ανάγκες μιας καλής και ακίνδυνης πτήσης. Με αυτό τον εξοπλισμό προικίζονται με τις βασικές δεξιότητες για τις ουράνιες διαδρομές τους, ώστε στην ενηλικίωση να γίνουν οι εξαιρετικοί κυνηγοί που γνωρίζουμε όλοι. Πετούν ψηλά για να έχουν πλήρη εποπτεία και επίβλεψη, ανεβαίνοντας εκεί όπου όλα είναι καθαρότερα και φωτεινότερα, όπως συμβαίνει στις απλωσιές του ουρανού. Είναι ημερόβια.

Πα τα γεράκια της ελληνικής υπαίθρου (απαντούν 12 είδη) θα μιλήσουμε σύντομα καθώς στην μυθολογία μας είναι αξιοσέβαστα και στον λαϊκό πολιτισμό μας είναι παρόντα σε όλα τα σημαντικά γεγονότα. Μύθοι, τραγούδια γι' αυτά έχουν διατηρηθεί με στοργή· ακόμα μπορεί να ακούσει κανείς τραγούδια αφιερωμένα σ' αυτά στα πανηγύρια.

Όπως π.χ. το παρακάτω, το γνωστό «Μαύρο Γεράκι», καθιστικό της Δράμας. Τραγουδιέται με συνοδεία γκάιντας ή τσαμπούνας (άσκαυλος). Κάποτε θα το ακούσετε και με τουμπελέκι (στάμνα) ή νταούλι:

Μαύρο γεράκι μαύρο μου πουλί

Εσύ που πετάς γεράκι μου ψηλά

Εσύ που πετάς γεράκι μου ψηλά

Μήπως είδες την αγάπη μου

Μήπως είδες την αγάπη μου

Ψες αργά είδα την αγάπη σου

Ψες αργά είδα την αγάπη σου

Στην Κωνσταντινούπολη καθότανε

Στην Κωνσταντινούπολη καθότανε

Βίελιτ. Δεν αλληλούχουν τα διδάκτρα για τους Έλληνες φοιτητές

Σεπτέμβριος 6, 2019

ΣΥΡΙΖΑ: Να υλοποιηθούν άμεσα οι προσλήψεις 4.500 εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή-Να...

Σεπτέμβριος 6, 2019

Επιστολή Κεραμέως σε πρυτάνεις για αλλαγές στα ΑΕΙ: Ελάχιστη βάση εισαγωγής,...

Σεπτέμβριος 6, 2019

Μεγάλη φωτιά στη Ζάκυνθο

Σεπτέμβριος 6, 2019

Χαρίτσης: Νέα μέτρα λιτότητας σημαίνει η «αξιοπιστία» του Μητσοτάκη

Σεπτέμβριος 6, 2019

Φθινοπωρινός καιρός σήμερα- Που θα βρέξει

Σεπτέμβριος 6, 2019

Εξαφανίστηκε 23χρονη από την περιοχή του Ευόσμου Θεσ/νίκης

Σεπτέμβριος 6, 2019

Σάμος: Διάσωση 13 προσφύγων-μεταναστών- Νεκρή 65χρονη

Σεπτέμβριος 6, 2019

Πυρκαγιά στην Κάρυστο

Σεπτέμβριος 6, 2019

Υπόδειγμα μεροληψίας και υποκρισίας ο Στουρνάρας: Μέχρι τις εκλογές ανησυχούσε για...

Σεπτέμβριος 6, 2019

Κίτρινα φλουριά κοπέλαμ' μέτραγε

Κίτρινα φλουριά κοπέλαμ' μέτραγε

Και για σένα τα φύλαγε

Στην Βουλγαρία, όπου το γεράκι ήταν κάποτε από τα πιο δημοφιλή σύμβολα σε γάμο:

Βγες μητέρα του λεβέντη,

να δεις τι καλό έρχεται στο σπίτι σου

-γεράκι έρχεται και γερακίνα φέρνει

Και το «Γεράκι» σε στίχους Λευτέρη Παπαδόπουλου και μουσική Μίκη Θεοδωράκη. Ερμηνείες
1)Μανώλης Μητσιάς 2)Γλυκερία:

Βαριά με δέρνει το ανεμοβρόχι

Χαρά στον που 'χει μια φυλακή

Για να κουρνιαώσει και να ξεχάσει

Αχ, τη ζωή του την άδικη

Με το γεράκι θα γίνω ταίρι

Και με τ' αγρίμια σταυραδελφός

Γιατί η καρδιά μου μονάχα ξέρει

Θεριό που είναι ο άνθρωπος...

Αλλά και από τα «Δημοτικά Τραγούδια» του Νικολάου Γ. Πολίτη (Της Αγάπης):

Διψάν οι κάμποι για νερά και τα βουνά για χιόνια

και τα γεράκια για πουλιά, κι εγώ, βλάχα μ', για σένα...

Η ελληνική ονομασία **γεράκι**, έχει την εξής ετυμολογία: μεσν. γεράκων, μτγν. ιεράκιον – υποκ. του αρχαίου ιέραξ, ἴρηξ, που πιθανόν συνδέεται με το ρήμα (Ε) ἴεμαι, εξορμώ, ρίχνομαι.

Σημ.: Καθώς τελείωνα σήμερα το κείμενό μου, το αφιερωμένο στο γεράκι, τον επόπτη των οδών των οριζόντων, έφθασε στα χέρια μου μια εφημερίδα από την ιδιαίτερη πατρίδα μου, ο «Λακωνικός Τύπος» (έκδ. 16^{ης} Μαΐου) που εκδίδεται καθημερινώς στην Σπάρτη. «Η Πλαγάρα, ο θηλυκός μαυροπετρίτης, έφτασε στα Αντικύθηρα» διάβασα. «Με αυτόν τον ενθουσιώδη τρόπο τα μέλη της Ορνιθολογικής Εταιρείας ανακοίνωσαν την επιτυχημένη άφιξη ενός αγαπημένου θηλυκού Μαυροπετρίτη από την Μαδαγασκάρη, στην νησιωτική Ελλάδα. Το γεράκι είχε σημανθεί με δορυφορικό πομπό στα Αντικύθηρα τον Σεπτέμβριο του 2016. Έκτοτε παρακολουθείται και καταγράφονται τα χιλιάδες χιλιόμετρα που διανύει από την αφρικανική Ήπειρο, μέχρι το Αιγαίο. Για άλλη μια χρονιά, ο αγαπημένος μας θηλυκός Μαυροπετρίτης ολοκλήρωσε το μεταναστευτικό του ταξίδι και έφτασε στο νησί όπου θα φωλιάσει μετά από διαδρομή 28 ημερών από τη Μαδαγασκάρη...» επισημαίνεται, ανάμεσα σε άλλα. Τυχαίο; Πάντως αισθάνθηκα σαν να έκανε χρωματιστούς, τρυφερούς κύκλους γύρω μου το υπέροχο αυτό πουλί.

Ελένη Σαραντίτη

Μέλος της Ε.Ο.Ε.

Πηγές: Πανελλαδική Λέσχη Ιερακάριδων, Αμανατίδης Κώστας, Τρίκαλα Ημαθίας

